

FIZZ

FIZZ

Een brutaal vlindertje dat bruisend
en vrij de wereld rondfladdert

Pieter van Groenewoud

Schrijver	Pieter van Groenewoud, Malaga, Spanje
Uitgever	Brave New Books
Illustraties	Inge Schouten, Harlingen, Nederland
ISBN	9789465206509

©pietervangroenewoud

Neem bijvoorbeeld de apen: ze gillen alsof hun leven ervan afhangt, simpelweg om aan te kondigen dat er een feestje is. Niet dat dat bijzonder is, want bij 's werelds grootste apenfamilie viert dagelijks wel iemand zijn verjaardag. Ze dansen uitbundig tot ze uitgeput neervallen of door gegist fruit bedwelmd raken—een makkelijk doelwit voor roofdieren, of die nu hongerig, geïrriteerd, of allebei zijn. Een dronken aap vangen? Dat kost dan nog nauwelijks moeite. Op deze manier zorgt het regenwoud ervoor dat de apenpopulatie niet uit de hand loopt. Zo houdt dit evenwichtige ecosysteem zichzelf in stand, ondanks het schreeuwerige karakter van sommige bewoners. Langzaam trekt de verstikkende vochtigheid weg en begint een briesje vanuit zee binnen te dringen. De temperatuur daalt, en terwijl een bijna volle maan haar stralende blauwe licht boven het bladerdek spreidt, verandert het bos in een sprookjesachtig tafereel. Het lijkt vredig en zelfs lieflijk, maar deze serene aanblik bedriegt. De nacht brengt gevaar. Jagen gebeurt vooral na zonsondergang, omdat het overdag simpelweg te warm is om voedsel te zoeken. Wie onoplettend is, kan zelf zomaar een hongerige jager voeden—en ja, dat geldt ook voor apen. Deze les geldt voor elke bewoner van het regenwoud. In het uitgestrekte Amazoneregenwoud van Zuid-Amerika, dat zich uitstrekt over maar liefst 6,7 miljoen vierkante kilometer, draait alles om overleven. Een immense rivier meandert door dit gebied, met duizenden zijriviertjes, het waterrijke

hart van dit fascinerende ecosysteem. Hier geldt altijd: blijf alert, of je nu prooi of jager bent. Het zoeken naar eten verloopt niet altijd vlekkeloos, en zo nu en dan wordt er een fout gemaakt. Dat een dergelijke vergissing fataal kan aflopen, is nu eenmaal het risico van het jagen. Van elke misstap leer je echter iets. Toch zijn er dieren die steeds weer dezelfde fout maken. Niet bepaald de slimsten van het bos. Als roofdier is het belangrijk over een uitstekende jachttechniek te beschikken, evenals een goed passende camouflage. Helaas ontbreekt het de spierwitte uil aan beide. Met zijn felle verschijning en katachtige ogen die elk een andere kant op kijken, tuurt hij naar beneden in de hoop iets lekkers te kunnen spotten. Een nootje zit vastgeklemd tussen zijn snavel. Maar dan laat de onhandige uil – al dan niet toevallig – de noot uit zijn snavel glippen. De noot belandt met een harde plof op de grond en stuitert vervolgens onfortuinlijk de struiken in, recht op het koppetje van een muis die zich daar verscholen hield. Geschrokken rent de muis, met een flinke bult op zijn kop en rode oortjes van schaamte, zo snel mogelijk weg. Helaas kiest hij de verkeerde route. Het diertje struikelt over een tak en komt tot stilstand... pal voor de bek van een grote groene slang. Ogenblikkelijk ontmoeten hun blikken elkaar, maar de slang is net te traag. Met een razendsnelle klap slaat zijn bek mis en eindigt de muis veilig in een nabijgelegen holletje, al mist hij wel een stukje van zijn staart. Het reptiel, zichtbaar geïrriteerd, sist wat binnensmondse verwensingen en rolt zich uiteindelijk opgekruld op om bij te komen. De kleine

chaos ontgaat de andere dieren niet. Alert spitsen ze hun oren en verspreiden al snel via eigen communicatiemethodes een boodschap door het bos: er is een rover in de buurt! Ironisch is het wel – bijna elk dier binnen het bos is immers een rover op zijn eigen manier. Toch trekt dit nieuws zodanig rond dat zelfs de luidruchtige apen even stilvallen... Zij het voor kort. Tot groot ongenoegen van de panthers, die proberen te rusten, barst het gebruikelijke gekrijs algauw weer los. Panthers hebben immers een enorme hekel aan apen. Maar nog voordat iemand kan achterhalen wie of wat er deze onrust veroorzaakt, komt er opnieuw lawaai aanzetten, dit keer niet afkomstig van de apen. De schele witte uil draait zijn kop richting het nieuwe tumult en ziet twee grote wilde zwijnen met negen grijze biggetjes stormachtig voorbij denderen. De grond trilt zoals bij een kleine aardbeving. Even later verschijnt een tiende biggetje, opvallend anders dan de rest: roze van kleur, met twee zwarte oortjes. Het dier lijkt telkens achter te raken omdat het steeds opnieuw stopt om ergens aan te snuffelen. Deze keer heeft het iets ontdekt dat onweerstaanbaar lijkt en opent gretig zijn bek om toe te happen. Maar net op tijd verschijnt één van de enorme ouderzwijnen – moeder of vader – luid schreeuwend in beeld. De boodschap komt meteen over; geschrokken laat het biggetje zijn vondst achter en voegt zich alsof niets gebeurd is weer bij zijn familie, die intussen onverstoorbaar verder denderend hun pad vervolgen door het bos. Langzaam keert na al deze beweging en reuring de rust weer terug. De apen

wagen nog voorzichtig een poging om een verjaardag aan te kondigen, maar weten tegelijkertijd dat ergens een chagrijnige panter stilletjes in een boom zit te loeren... Dan valt uiteindelijk de duisternis over het bos, en meteen komt alles opnieuw tot leven. Elk dier en elk insect gaat verder met de eeuwige opdracht die hen verbindt: Overleven.

Het appeltjesgroene rupsje, dat zojuist op het nippertje aan de dood is ontsnapt, kruipt haastig achter een blaadje en wacht trillend af totdat het naar modder ruikende biggetje uit zicht is verdwenen. Pas na verloop van tijd, als de angst langzaam wegebt, durft het rupsje voorzichtig op zoek te gaan naar voedsel, want haar honger is groot. Gelukkig hoeft ze niet ver te zoeken; ze bevindt zich al op een jong groen blaadje dat ze gretig kaal knabbelt. Wanneer ze genoeg heeft gegeten, zoekt ze beschutting tussen de stekelige takken van een struik en valt daar in een diepe slaap. Enkele dagen later heeft dit kleine rupsje zich volledig ingesponnen in een zacht, wollig zakje: een cocon, ook wel een pop genoemd. Het hangt stevig vast aan dunne draadjes tussen de scherpgetande bladeren en schommelt zachtjes in de wind. Na ongeveer tien dagen besluit de rups dat het tijd is om naar buiten te komen. Met veel kracht en volharding duwt en wringt ze, totdat de cocon eindelijk openscheurt. Wat eruit kruipt, is nauwelijks te herkennen als het kleine rupsje van voorheen. Een nieuw wezen komt tevoorschijn, met iets

rugzakachtigs op zijn rug, twee antennes op zijn kop en vier harige pootjes onder een langgerekt lichaam. Maar waar is de rups gebleven? Langzaam ontvouwt de rugzak zich en daarin verschuilen zich vier vochtige, kleurloze vleugels: twee grote en twee kleinere. Het rupsje is veranderd in een prachtige vlinder.

